

## CREȘTEREA INTEGRITĂȚII ȘI EFICACITĂȚII CONFISCĂRII BUNURILOR OBȚINUTE ÎN MOD ILEGAL – ABORDĂRI EUROPENE

Proiectul „Creșterea Integrității și Eficacității Confiscării Bunurilor Obținute în Mod Ilegal – Abordări Europene” este o inițiativă a Transparency International Bulgaria ce se întinde pe durata a 24 de luni și care a fost lansată la începutul lunii iunie, 2013. Proiectul este finanțat de programul „Prevenirea și Lupta Împotriva Criminalității” întreprins de Direcția Generală Afaceri Interne din cadrul Comisiei Europene. Proiectul este o continuare firească a monitorizării de către TI Bulgaria a adoptării *Actului de Confiscare a Bunurilor Obținute Ilegal* în Bulgaria și a înființării *Comisiei de Confiscare a Bunurilor Obținute Ilegal* (Comisia de Confiscare).

Proiectul este implementat de chapterul bulgar al Transparency International, TI Bulgaria, în parteneriat cu Transparency International Italia și Transparency International România.

Obiectivul general al proiectului este să consolideze transparența, integritatea, responsabilitatea și eficacitatea procedurilor de confiscare a bunurilor obținute ilegal practicate în Europa, prin exercitarea eficientă a controlului societății civile asupra funcționării autorităților competente.

Rezultatele așteptate includ îmbunătățirea cooperării dintre autoritățile din Europa care răspund de confiscarea bunurilor obținute ilegal și constituirea unor standarde europene minime în vederea unei confiscări mai eficiente la nivelul UE.

### ACTIVITĂȚI PRINCIPALE

Proiectul a început cu o analiză detaliată a cadrului legal, a practicilor instituționale și a politicilor autorităților naționale care răspund de confiscare din Bulgaria, Italia și România.

Analiza se întinde din septembrie până în decembrie 2013 și include o evaluare detaliată a legislației naționale, europene și internaționale în acest domeniu, cât și practicile curente aplicate pentru executarea procedurilor de confiscare. Eficacitatea modelelor examinate va fi evaluată pe baza analizei mecanismelor de confiscare specifice fiecărei țări și a rezultatelor ce pot fi atinse prin aceste mecanisme.

Scopul raportului național este să analizeze cadrul legal și practicile de implementare corespunzătoare din fiecare țară din perspectiva transparenței, integrității, responsabilității și eficienței. Analiza va informa asupra dezvoltării unei metodologii și a unor indicatori utilizabili în monitorizarea de către societatea civilă a funcționării instituțiilor specializate în confiscare în cele trei țări.

Un aspect important al analizei va fi managementul și utilizarea bunurilor confiscate ca parte esențială a întregului mecanism de prevenție și sancționare și ca factor major pentru protejarea interesului public.



Începând cu aprilie 2014, experți independenți ai Transparency International Bulgaria vor monitoriza funcționarea Comisiei de Confiscare a Bunurilor Obținute Ilegal și a structurilor sale regionale pe durata a 10 luni.

În afară de Bulgaria, chapterele naționale Transparency International România și Transparency International Italia vor monitoriza operațiunile autorităților competente în aceste țări pe baza aceluiași criterii de evaluare.

Monitorizarea de către societatea civilă a confiscării bunurilor obținute ilegal se axează pe măsura în care aceste autorități aplică, în operațiunile pe care le întreprind, principiile de transparentă, integritate și responsabilitate și pe cât de eficientă este munca lor în sensul percepției conexiunii dintre avere inexplicabilă, corupție și crimă organizată. Părți ale evaluării de o importanță deosebită sunt conflictele de interes și aplicarea standardelor de etică în munca autorităților competente în confiscarea bunurilor obținute ilegal, în vederea evitării practicilor corupte, presiunilor politice și numeroaselor dependențe referitoare la Comisia de Confiscare și stafful instituțiilor.

Obiectivul monitorizării independente de către societatea civilă este de a exercita un control eficient asupra procedurilor de confiscare, pentru a identifica slăbiciuni în cadrul legal și în practicile de implementare și a înainta în mod corespunzător recomandări referitoare la modalitățile de a adresa problemele curente.

Studiul va fi de un interes deosebit pentru Bulgaria, întrucât noul Act introduce un regim de confiscare diferit ce ține de curtea civilă, unde persoana în cauză se află în imposibilitatea de a dovedi legalitatea originilor bunurilor sale, fără a fi neapărat condamnat de o infracțiune anume – așa numita „confiscare fără condamnare” (confiscarea civilă).

Aceasta este o diferență majoră față de Actul de Confiscare a Bunurilor precedent (în vigoare până la 18 noiembrie 2012), care prevedea că bunurile pot fi confiscate doar pe baza unei condamnări care a intrat în vigoare corespunzător (*resjudicata*), ceea ce înseamnă că în primul rând era necesar să se demonstreze comiterea unei infracțiuni și numai atunci se puteau confisca bunurile dobândite în urma infracțiunii. Astfel, noua procedură oferă un câmp mai larg pentru confiscarea bunurilor deținute de o persoană specifică sau de terțe părți în legătură cu aceasta.

În această situație, procesul de confiscare privește bunurile ilegale indiferent de proprietarul lor curent.

Exercițiul de monitorizare va oferi informații valoroase legate de aplicarea proviziilor noii legislații de confiscare a bunurilor obținute în mod ilegal și va contribui la o evaluare obiectivă a procedurilor de confiscare ca instrument pentru combaterea crimelor grave.

Pe baza raporturilor naționale și a rezultatelor de pe urma exercițiilor de monitorizare din cele trei țări, proiectul va produce un raport regional asupra practicilor folosite în executarea procedurilor de confiscare a bunurilor obținute în mod ilegal din Europa.

Aceasta analiză model va fi prezentată la nivel național în cele trei țări partenere în acest proiect. În plus, în martie 2015, va avea loc o prezentare comună în fața Comisiei Europene și a membrilor Parlamentului European având în prim plan cele trei modele distincte europene. O parte importantă a discuției la nivel european va fi reprezentată de concluziile specifice ale analizelor și observațiile,



cât și recomandările ce au ca scop dezvoltarea de standarde europene comune pentru o aplicare mai eficientă. Analiza va conține, de asemenea, constatări și recomandări legate de schimbul de cunoștințe și convergența politicilor și structurilor de confiscare a statelor membre. Analiza poate fi folosită și ca temelie pentru dezvoltarea unor noi modele, la nivelul UE, pentru autoritățile care răspund de confiscare.

Unul dintre obiectivele cheie ale proiectului este să încurajeze societatea civilă să-și exercite eficient controlul asupra modului în care confiscarea de bunuri este practică. Prin munca lor, partenerii din proiect vor aduce la cunoștința publicului aceste teme și vor iniția o discuție amplă menită să consolideze transparența, responsabilitatea și eficacitatea în acest sector.

În cadrul proiectului se va organiza o serie de evenimente în cele trei țări cu scopul de a crește capacitatea autorităților ce răspund de confiscare, în special în ceea ce privește metodele de lucru, managementul resurselor umane, accesul la informație, expertiză în evaluarea bunurilor, eficacitate economică și colaborare cu alte instituții implicate în procesul de confiscare a bunurilor.

Se va iniția o discuție pentru a sublinia modalitățile de îmbunătățire a coordonării și a cooperării inter-instituționale în cadrul Uniunii Europene, în contextul eforturilor pan-europene de a combate crima organizată și corupția. Standardele celor trei modele examinate vor facilita introducerea bunelor practici și competenței în politicile fiecărui stat, vor contribui la convergența structurilor autorităților naționale ce răspund de confiscare în statele membre, cât și la stabilirea unor standarde comune minime la nivelul Uniunii Europene.

## **EVENIMENTE VIITOARE**

*Februarie 2014 – Sofia, Milano, București*

Publicarea și prezentarea analizei cadrului legal curent și practicile de implementare corespunzătoare în Bulgaria, Italia și România.

*Aprilie 2014 – Sofia, Milano, București*

Lansarea monitorizării de către societatea civilă a autorităților care răspund de confiscarea bunurilor obținute ilegal: exercițiul de monitorizare va fi desfășurat simultan în țările partenere în cadrul acestui proiect pe baza unei metodologii comune și va evalua funcționarea autorităților care răspund de confiscarea bunurilor obținute ilegal în cursul a 10 luni.

*Octombrie 2014 – Sofia, Milano, București*

Desfășurarea a trei mese rotunde naționale cu reprezentanți ai instituțiilor implicate în confiscarea bunurilor obținute ilegal.



*Martie 2015 – Bruxelles*

Publicarea și prezentarea pentru Comisia Europeană a raportului comparativ a practicilor de implementare a procedurilor de confiscare în Europa - trei modele europene diferite.

*Martie 2015 – Sofia, Milano, București*

Publicarea PolicyPaper-ului (studiului de politici). Documentul va prezenta concluzii cheie în urma exercițiului de monitorizare, cât și recomandări pentru adresarea slăbiciunilor descoperite și pentru convergența politicilor de confiscare a bunurilor obținute ilegal ale autorităților la nivelul Uniunii Europene.

*Mai 2015 – Sofia*

Suținerea unei conferințe internaționale cu participarea unor experți europeni de renume în domeniul confiscării bunurilor ilegale. Conferința va prezenta rezultatele proiectului și va discuta căi de a îmbunătăți cadrul comun european legal și instituțional în acest domeniu.

